

7/6.081
B.K.56

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 512

Konu : Yazılı Soru Önergesi

74 NISAN 2009

05174

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : T.B.M.M Başkanlığı'nın 22.12.2008 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-10283 sayılı yazısı.

İzmir Milletvekili Sayın Ahmet Kenan TANRIKULU'nun tarafıma tevcih ettiği, 7/6081 esas nolu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu, BOTAŞ Genel Müdürlüğü ve Transit Petrol Boru Hatları Dairesi Başkanlığından alınan yazılı bilgiler doğrultusunda cevaplandırılarak ekte gönderilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Mehmet Hilmi GÜLER
Bakan

EKLER :
EK-1 Önerge Cevabı (3 Sayfa)

DAĞITIM :
Gereği : Bilgi :
TBMM Bşk. Başbakanlık

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN AHMET KENAN TANRIKULU'NUN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/6081)**

Sorular 1, 2 :

- 6 Milyar Dolarlık bir proje olan Nabucco Projesi ile ilgili olarak, Avrupa Ülkeleri tarafından Hükümete ve Bakanlığınıza "Karar mekanizmalarında yer almayacaksınız" yönünde bir baskı var mıdır? Bu baskıya karşılık olarak ne gibi cevaplar, hangi tarihteki belgeyle verilmiştir?

- Nabucco Projesi'nde, inşa edilecek münhasır boru hattının en büyük bölümü Türkiye'den geçecek olmasına rağmen, Avrupa Ülkelerinden gelen bu baskının nedeni nedir?

Cevaplar 1, 2 :

Avrupa Ülkelerinin Nabucco Projesiyle ilgili olarak, Türk tarafının karar mekanizmalarında yer almamasına ilişkin herhangi bir baskısı sözkonusu değildir. Nabucco Projesi ile ilgili çalışmalar 2002 yılında başlamış, proje çalışmalarının tek bir merkezden yürütümü amacıyla 2004 yılında Viyana'da Nabucco Company Study Pipeline GmbH şirketi kurulmuş, Ortaklık Anlaşması imzalanmış ve 2005 yılında şirket adı Nabucco Gas Pipeline International Company (NIC) olarak değiştirilmiştir.

NIC şirketi özel hukuk kurallarına tabi olarak kurulmuş, ticari bir şirkettir. NIC'de BOTAŞ'ın tüm diğer ortaklarla (RWE-Almanya, OMV-Avusturya, MOL-Macaristan, Transgaz-Romanya, Bulgargaz Holding-Bulgaristan) 1/6 oranında eşit hissedarı olarak ortaklığı bulunmaktadır. Her bir geçiş ülkesinde, NIC tarafından boru Hattının inşaatı ve işletilmesine yönelik bir Nabucco Milli Şirketi (NNC) kurulacaktır. NNC'lerin tüm hisseleri kurucusu ve finansörü olan NIC'e ait olacaktır. NIC'in kuruluş sözleşmesi gereği tüm kararlar oybirliği ile alınmakta ve tüm ortakların eşit söz hakkı bulunmakta ve kararlar oybirliği ile alınmaktadır. Ayrıca jeo-stratejik açıdan önem taşıyan kararlarda BOTAŞ'ın ağırlığı daha fazla olmaktadır.

Soru 3 :

Bu proje kapsamında en büyük yatırımı BOTAŞ yapacak olup, % 30 özkaynak, %70 kredi kullanacağı planlanmaktadır. Ancak, 6 ortaktan oluşan Nabucco Projesi'nde her ülke tüm haklarını, Avusturya merkezinde kurulu Nabucco Gas Pipeline International GmbH'ye kayıtsız ve şartsız devretmeyi kabul etmiş durumdadır. Kabul edilen bu duruma göre Türkiye bu anlaşmadan hangi kazançları sağlayacaktır?

Cevap 3 :

Projede en büyük yatırımı BOTAŞ'ın yapacağı iddiaları doğru olmayıp, yatırımlara diğer ortaklarla eşit hissesi oranında katılacaktır. Nabucco Projesi kapsamında ülkemizde yapılacak olan yatırımlar ve bu yatırımlar sonucu ortaya çıkacak sistemin işletimi müzakeresi devam etmekte olan IGA (Hükümetlerarası antlaşma) ve meri mevzuat çerçevesinde yapılacaktır. Belli konuların müzakeresi ise halen devam etmektedir.

Soru 4 :

Nabucco Projesi'nde yer alan bu 6 ortağı; Nabucco Gas Pipeline International GmbH'ye ortaklık hissesi Ülke bazında nedir?

Cevap 4 :

Nabucco Projesinin ortakları RWE-Almanya, OMV-Avusturya, MOL-Macaristan, Transgaz-Romanya, Bulgargaz Holding-Bulgaristan ve BOTAŞ-Türkiye'dir. Her şirket 1/6 oranında eşit hisseye sahiptir.

Soru 5 :

Nabucco Gas Pipeline International GmbH'nin Avusturya'ya ödeyeceği vergilerden bu 6 ortak nasıl faydalanacaktır?

Cevap 5 :

Gelirin nasıl vergilendirileceği konusu devam etmekte olan IGA (Hükümetlerarası antlaşma) müzakerelerinde tartışılmakta olan bir husustur.

Soru 6 :

Nabucco Gas Pipeline International GmbH'nin ilgili ortaklara sadece taşıma tarifesiinden iletim bedeli ödeyeceği doğru mudur?

Cevap 6 :

NIC, gaz taşımak isteyen taşıyıcılardan belirlenecek bir tarife üzerinden taşıma ücreti alacak ve bu vesileyle gelir elde edecektir. NIC, NNC'lere taşıma ücreti ödeyecek, ödeyeceği taşıma ücretleri ve diğer giderleri çıktıktan sonra elde edeceği tüm karı, ortağı olan şirketlerle eşit oranda paylaşacaktır.

Soru 7 :

Nabucco Gas Pipeline International GmbH, boru hatlarındaki tasarruflarda tek yetkili olacağı ifade edilmektedir. Türkiye'nin bu tasarruflarda ne kadar payı ve yetkisi olacaktır?

Cevap 7 :

BOTAŞ, Avusturya'da kurulu şirketin eşit hissedarı konumunda olup alınan kararların oybirliği ile alınmasının yanı sıra, jeo-stratejik açıdan önem taşıyan kararlarda BOTAŞ'ın ağırlığı daha fazla olmaktadır. NIC, NNC'lerden devir aldığı pazarlama yetkisi ile boru hattının kapasitesini, ilgili boru hattı üzerinden gaz taşımak isteyen taşıyıcılarla taşıma sözleşmesi yapmak için kullanacaktır. NIC tüm faaliyetlerindeki yetkisini, kuruluş sözleşmesi gereği tüm ortaklarının oybirliği ile kullanacak olup BOTAŞ'ın 1/6'lık hissesi oranında söz hakkı bulunmaktadır.

Soru 8 :

Bu konuda; Hükümetler arası anlaşma imzalanması, Avrupa Ülkeleri tarafından ısrarla istenmekte olup, Türkiye'nin atacağı adım ne olacaktır?

Cevap 8 :

Uluslararası finans pazarında genel kabul gören finansal enstrümanlar ve kredilerin geri dönüşü açısından bakıldığında sözkonusu yatırımın uluslararası nitelik taşımakta olduğu da göz önünde bulundurularak, özellikle, ilgili proje ülkeleri açısından gerekli siyasi desteği sağlayacak bir Hükümetlerarası Anlaşmanın imzalanması bu tür sınır ötesi bir boru hattı projesinin finanse edilebilirliği açısından önem taşımaktadır. Bu kapsamda, projenin finansmanı için ön görüşmeler yapılan Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) ve Avrupa Yatırım Bankası (EIB) gibi finansörler, kredi için bu tür paket anlaşmaların mevcudiyetini bir zaruret olarak görmektedir.

Nabucco Projesi için imzalanması sözkonusu olan Hükümetlerarası Anlaşma'nın ilk taslağı Türkiye tarafından hazırlanmış ve bu çerçevede, proje ortağı şirketler arasında nihai hale getirilerek ilgili hükümetlere gönderilmiştir. Taslak üzerinde müzakereler devam etmektedir. Türkiye'nin de katılımıyla daha önce gerçekleştirilmiş olan sınır ötesi diğer uluslararası boru hattı projelerinde de benzer Hükümetlerarası Anlaşmalar imzalanmıştır.